

Høring om lov om nasjonal sikkerhet (sikkerhetsloven)

Ansvar og myndighet

NITO mener det er viktig at de store sektorene som olje, helse, politi, ekom og kraft ikke får for store muligheter til å definere seg utenfor loven. Dette bidro til at Helse Sør-Øst RHF kunne outsource sin IKT-infrastruktur. Konsekvensen var som kjent at IT-arbeidere fra Asia og Øst-Europa hatt mulighet til tilgang til pasientdata om 2,8 millioner nordmenn, og påfølgende risiko for å hente informasjon om samfunnstopper eller kartlegging av infrastruktur for potensielle sabotasje som kan lamme Norge.

Det nye lovforslaget reduserer denne risikoen, men NITO mener det fortsatt er mulig å definere seg utenfor lovens virkeområde. Lovforslaget påpeker at det er en forutsetning at det enkelte fagdepartement er sitt ansvar bevisst og følger opp det ansvaret de tillegges gjennom loven. Det innebærer at ambisjonsnivå er avgjørende for hvordan sikkerhetsloven vil fungere i praksis. Primært ville NITO ønsket en tydeliggjøring av at visse sektorer/funksjoner/systemer skal underlegges sikkerhetsloven. NITO mener IKT-systemer i helse, politi, kraftforsyning og ekom må defineres som kritisk infrastruktur og falle innunder sikkerhetsloven. IKT-systemene innen helse må forstås som avgjørende for helseberedskapen. Dersom IKT-systemene blir sett på som kritisk infrastruktur fordi de sikrer medisinske funksjoner, ville ikke HSØ-saken ha kunnet skje.

Slik NITO oppfatter det er ikke lovforslaget utformet på en slik måte at det lar seg gjøre å konkretisere dette i praksis. NITO viser til § 1-3 om at «et departement skal innenfor sitt ansvarsområde fatte vedtak om at loven helt eller delvis skal gjelde...». Lovforslaget definerer videre tilsyn med IKT-sikkerheten, men hvem som skal gjøre tilsynet overlates i stor grad til forskriften. NITO ber derfor komiteen sikre at Nasjonal Sikkerhetsmyndighet har tilstrekkelig verktøy til å følge opp dette gjennom nok ressurser, kompetanse og myndighet.

- IKT-systemer i helse og politi bør defineres som kritisk infrastruktur og falle innunder sikkerhetsloven. Det gjelder også flere funksjoner, virksomheter og infrastrukturer innen kraftforsyningen og ekom.
- Nasjonal Sikkerhetsmyndighet har tilstrekkelig ressurser, kompetanse og myndighet.

Kompetanse

Det er et kritisk behov for kompetanse innen sikkerhet i dag. Forskningsinstituttet NIFU utga nylig en rapport der de har beregnet at det vil mangle 4 100 personer med IKT-sikkerhetskompertanse i 2030. I dag er det ingen med norsk statsborgerskap som tar doktorgrad i IKT-sikkerhet. NITO er opptatt av at Norge må ha denne kompetansen for å kunne ivareta et nytt lovverk. Forslaget til ny sikkerhetslov gjør behovet for satsing på denne kompetansen enda tydeligere.

Mangel på IKT sikkerhetskompertanse illustrerer også at denne må utnyttes på tvers av sektorer. På kort sikt må man «kraftsamle» og raskt bygge opp nye ressurser rundt det/de miljøene vi har i dag. På lang sikt er løsningen bevilgninger til utdanning innen IKT og IKT-sikkerhet der man inkluderer masterstudier og doktorgrader i IKT-Sikkerhet.

- Det bør utarbeides en opptrappingsplan for utvidet kapasitet innen IKT-studiene, både gradsstudier og etter- og videreutdanningstilbud.
- For å forberede oss på det framtidige kompetansebehovet innen IKT ber vi om at Stortinget særskilt kartlegger IKT-kompertanse blant arbeidstakere og kartlegger fremtidens arbeidskraftbehov innen IKT som grunnlag for en etter- og videreutdanningsplan.
- IKT-sikkerhetskompertansen må styrkes i departementer og sektortilsyn.
- Offentlig sektor måtte styrke sin bestillerkompetanse som kunde til store IT-leverandører .

Med vennlig hilsen

Trond Markussen